

Asia

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös)

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 2/2021 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio antoi 15.12.2020 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös, KOM(2020) 825 lopullinen). Komissio julkaisi samaan aikaan myös ehdotuksensa toimivia ja oikeudenmukaisia markkinoita digitaalialalla koskevan ehdotuksen (digimarkkinasäädös, KOM (202) 842 lopullinen).

Jäsenvaltiot hyväksyivät digipalvelusäädöksestä yleisnäkemyksen 25.11.2021. Euroopan parlamentti hyväksyi mietintönsä digipalvelusäädöksestä 20.1.2022. Mietinnössään parlamentti ehdottaa komission alkuperäiseen asetusehdotukseen uutta sääntelyä, jota käsitellään tässä perusmuistiossa. Ns. trilogineuvottelut ovat alkaneet neuvoston, Euroopan parlamentin ja komission välillä. Puheenjohtajavaltio Ranska kiirehtii sopua digipalvelusäädöksestä. Kolmas trilogineuvottelu on tarkoitus pitää 15.3.2022.

Suomen kanta

Suomen kantoja digipalvelusäädökseen on käsitelty aiemmin U-kirjelmässä U 2/2022 vp ja U-jatkokirjeessä UJ 14/2021 vp. Suomi kannattaa komission asetusehdotuksen tavoitetta lisätä palvelujen avoimuutta ja käyttäjien turvallisuutta verkkoympäristössä sekä parantaa toimintaympäristöä yli rajojen tarjottaville innovatiivisille digitaalisille palveluille harmonisoimalla lainsäädäntöä. Asetusluonnoksella on myös yhteiskunnallisia tavoitteita parantaa kansalaisten perusoikeuksien toteutumista verkkoympäristössä, kun se sääntelee palveluntarjoajien menettelytapoja silloin, kun ne poistavat käyttäjiensä lataamia sisältöjä lainvastaisena tai käyttöehtojensa vastaisena.

Euroopan parlamentin eräiden säännösehdoitusten arviointia vaikeuttaa se, että niistä ei ole olemassa vaikutustenarviointia. Perusvalmistelun puutteeseen voi liittyä tulkintaongelmia siitä, mitä ehdotetuilla säännöksillä tarkoitetaan.

Suomi pitää hyvänä lähtökohtana, että komission ehdotuksessa huolellisuusvelvollisuuksien kohdentamisessa erilaisten ja eri kokoisten toimijoiden osalta on noudatettu suhteellisuusperiaatetta. Jatkoneuvotteluissa on selvitettävä tarkemmin velvoitteiden tarkoituksenmukainen kohdentuminen eri tyyppisten ja

kokoisten palveluntarjoajien sekä velvoitteilla tavoiteltavan päämäärän suhteen ottaen huomioon myös velvoitteista yrityksille aiheutuvat vaikutukset. Sääntelyn tulee olla linjassa muun EU-sääntelyn kanssa.

1. Uutena kantana tunnustetaan tarve kohdennettua mainontaa verkossa koskevalle sääntelylle, erityisesti alaikäisten suojelun osalta digipalvelusäädöksessä. Kuitenkin suhtaudutaan digipalvelusäädöksessä varauksellisesti parlamentin ehdottamaan sääntelyyn käyttäjien henkilötietojen käsittelystä kohdennetussa mainonnassa verkkoalustoilla. Ehdotettu sääntely ei sisällynyt komission alkuperäiseen esitykseen, eikä parlamentin ehdotuksesta ole käytettävissä vaikutusten arviota. Parlamentin henkilötietojen käsittelyä koskeva sääntelyehdotus ei myöskään sääntelisi kohdennettua mainontaa verkossa horisontaalisesti, kuten EU:n yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679 ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi 2002/58/EY. Parlamentti on ehdottanut sääntelyä kohdennetusta mainonnasta myös ehdotukseen sähköisen viestinnän tietosuoja-asetukseksi, jonka käsittely trilogineuvotteluissa on yhä kesken. Parlamentti ehdotti säännöstä kohdennetusta mainonnasta myös digitaalisia markkinoita koskevaan asetusehdotukseen (DMA). Koska on epäselvää, miten parlamentin esitys etenee ja minkä säädösehdotuksen yhteydessä, Suomi seuraa keskustelua ja osallistuu ehdotusta koskevan kompromissin löytämiseen siten, että se on yhteensopivaa EU:n tietosuojalainsäädännön kanssa. Valtioneuvosto katsoo, että verkkomainonnan kohdentamista tulisi ensisijaisesti tarkastella osana ehdotettua sähköisen viestinnän tietosuoja-asetusta, esimerkiksi sen evästesääntelyn kautta. Tämä sääntely niin kuin myös EU:n yleinen tietosuoja-asetus ovat soveltamisalaltaan laajempia soveltuen kaikkeen kohdennettuun verkkomainontaan internetissä. (Euroopan parlamentin ehdotus 24 artiklaksi)
2. Tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU 2019/882, jäljempänä esteettömyysdirektiivi). Suomi pitää esteettömyyssääntelyä ja sen tavoitteita tärkeänä. Saavutettavuus ja esteettömyys on hyvä ottaa läpileikkaavasti huomioon ja sitä tulisi edistää kaikissa tuotteissa, palveluissa ja ympäristössä. Uutena kantana ei pidetä kuitenkaan tarkoituksenmukaisena, että digipalvelusäädöksellä, joka on asetus, ulotettaisiin esteettömyysdirektiivin vaatimukset koskemaan digipalvelusäädöksessä tarkoitettuja verkkoalustoja. Jos trilogineuvotteluissa päädytään sääntelemään digipalvelusäädöksessä verkkoalustojen esteettömyyttä, sääntelyn tulee olla kohtuullista ja tasapuolista verkkoalustoille sekä oikeudellisesti selkeää. Esteettömyysdirektiivin täytäntöönpano on parhaillaan käynnissä jäsenvaltioissa. On lainsäädännöllisesti ongelmallista säätää samasta asiasta EU:n asetuksella ja direktiivillä, jolloin sääntely ei olisi sama kaikille toimijoille. Eräät verkkoalustat voisivat kuulua sekä direktiivin että asetuksen soveltamisalaan. Myöskään esteettömyysdirektiivin soveltamisesta yleisesti verkkoalustoihin ei ole vaikutusarviota, koska sääntely ei sisällynyt komission alkuperäiseen digipalvelusäädösehdotukseen. (Euroopan parlamentin ehdotus 19a artiklaksi)
3. Uutena kantana suhtaudutaan periaatteellisesti myönteisesti parlamentin ehdottamiin säännöksiin, joissa pyritään turvaamaan palvelujen vastaanottajien mahdollisuus päättää palveluista vapaasti ja autonomisesti ilman, että palvelut manipuloivat tai johtavat käyttäjiä harhaan (palvelujen ns. dark patterns). Sääntelyn tulee kuitenkin olla voimassa olevan tietosuojasääntelyn mukaista ja mahdollisimman täsmällistä. (Euroopan parlamentin ehdotus 13a artiklaksi)
4. Uutena kantana suhtaudutaan varauksellisesti parlamentin ehdottamaan välityspalveluntarjoajan vahingonkorvausvelvollisuutta koskevaan säännökseen,

koska pelkkä maininta siitä, että palvelun vastaanottajilla on oikeus hakea korvausta ei tuo mitään lisäarvoa suhteessa siihen, mihin heillä olisi oikeus ilman kyseistä säännöstäkin. Säännös olisi kuitenkin omiaan aiheuttamaan tulkintaongelmia, koska se olisi osin päällekkäistä eräiden muiden unionin säädösten sekä kansallisen vahingonkorvaussääntelyn kanssa, ja voisi pahimmallaan johtaa jopa vahinkoa kärsineen aseman heikkenemiseen. Vahingonkorvaussäännösten lisääminen asetukseen edellyttäisi huolellista perusvalmistelua komission toimesta vaikutusarvioineen. (Euroopan parlamentin ehdotus 43a artiklaksi)

5. Uutena kantana suhtaudutaan lähtökohtaisesti positiivisesti trilogineuvottelujen aikana ehdotuksiin, joiden tarkoituksena on parantaa median sisältöjen asemaa erittäin suurilla verkkoalustoilla esimerkiksi siten, että erittäin suurten verkkoalustojen tulisi informoida mediatoimijoita silloin kuin alustat käyttöehtojensa perusteella poistavat median tuottamaa sisältöä. Disinformaation torjuntaan liittyvät näkökohdat on kuitenkin myös huomioitava.
6. Uutena kantana tuetaan Euroopan parlamentin ehdottamaa sääntelyä laittoman sisällön torjumiseksi verkkoalustoilla, joilla on käyttäjien lataamaa pornografista sisältöä. Sääntelyssä on kuitenkin otettava huomioon velvoitteiden kohtuullisuus. (Euroopan parlamentin ehdotus 24b artiklaksi)
7. Euroopan parlamentin mietinnön mukaan tuomioistuimen ulkopuolisen riitojenratkaisuelimen päätökset olisivat osapuolia sitovia. Suomen kantana todetaan, ettei Suomen tulisi hyväksyä sitä, että tuomioistuimen ulkopuolisten riidanratkaisuelinten päätökset olisivat osapuolia sitovia. (Euroopan parlamentin ehdotus 18 artiklaksi)

Pääasiallinen sisältö

Alkuperäisen asetusehdotuksen sisältöä on käsitelty tätä koskevassa U-kirjelmässä (U/2021 vp) ja jatko U-kirjelmässä UJ 14/2021.

1. Nykytilanne ja asetusehdotuksen tavoitteet

Monet digitaaliset välityspalvelut, erityisesti verkkoalustat, ovat kehittyneet ja kasvaneet viimeisten kymmenen vuoden aikana. Välityspalveluntarjoajien ehdolliseen vastuuvapauteen palveluissaan olevasta laittomasta sisällöstä sovelletaan EU:ssa 20 vuotta vanhan sähköisestä kaupankäynnistä annetun direktiivin säännöksiä. Kyseiset direktiivin säännökset koskevat yleisesti kaikkea laitonta sisältöä. Direktiivillä luotiin yhdenmukaiset edellytykset, joiden täytyessä palvelun tarjoaja ei ole vastuussa siirretyistä tai tallennetuista tiedoista. Direktiivillä ei yhtenäistetty jäsenvaltioiden rikostai vahingonkorvaussäännöstöjä.

Nykyisin internetissä toimivien välityspalvelun tarjoajien, kuten verkkoalustojen, yleisistä huolellisuusvelvollisuuksista käyttäjien ja palvelujen turvallisuuden edistämiseksi ei ole kattavasti säädetty EU-tasolla. EU:n yhteistä sääntelyä ei ole palveluntarjoajan suorittamasta sisällön poistamisesta tai muusta sisällön moderoinnista, palvelun keskeyttämisestä taikka vaikuttamisesta siihen, mitä sisältöjä käyttäjä ensisijaisesti näkee palvelussa (sisällön suosittelu) eikä edellä mainittujen toimien avoimuudesta. Ehdotetulla digipalvelusäädöksellä pyritään korjaamaan tätä tilannetta. Samalla säädettäisiin EU:n yhteinen jäsenvaltioissa suoraan sovellettava välityspalvelun tarjoajia koskevat vastuuvapaussäännökset koskien niiden palveluissa välitettyä laitonta sisältöä. Jos palvelun tarjoaja ei täyttäisi vastuuvapaudelle asetettuja edellytyksiä, hänen

vastuunsa määräytyisi kansallisen lainsäädännön perusteella. Se, että palveluntarjoaja ei pystyisi vetoamaan vastuuvapauteen, ei vielä automaattisesti merkitse sitä, että palveluntarjoaja olisi vastuussa sisällöstä.

Asetusehdotuksen tavoitteena on luoda kaikkia digitaalisia välityspalvelujen tarjoajia koskeva yleinen puitesääntely, kun nämä puuttuvat mihin tahansa verkossa välitettyyn laittomaan sisältöön. Lisäksi tarkoituksena on säätää palveluntarjoajien avoimuusvelvollisuuksista, kun ne puuttuvat omien käyttöehtojensa perusteella palveluissaan olevaan sisältöön, mikä ei aina välttämättä ole laitonta. Avoimuutta koskeva sääntely soveltuisi siis sisällön moderointiin yleisesti.

Erityisiä korotettuja huolellisuusvelvollisuuksia asetettaisiin erittäin suurille, yli 45 miljoonan EU-käyttäjän verkkoalustoille, näiden tarjoamista palveluista johtuvien järjestelmäriskien kartoittamiseksi ja vähentämiseksi EU:ssa. Järjestelmäriskillä tarkoitetaan esimerkiksi erittäin suuren verkkoalustan palvelujen tahallista manipulointia automaattisin keinoin, mikä mahdollistaa esimerkiksi disinformaation levittämisen. Euroopan komissiolle annettaisiin laajat toimivaltuudet valvoa erittäin suurten verkkoalustojen toiminnan säännöstenmukaisuutta ja kohdistaa seuraamusmaksuja erittäin suurille verkkoalustoille.

Asetusehdotuksen sisältöä on käsitelty tätä koskevassa U-kirjelmässä (U 2/2021 vp) ja jatko U-kirjelmässä (UJ 14/2021 vp).

2. Euroopan parlamentin asetusehdotukseen esittämiä keskeisiä muutoksia

Euroopan parlamentti hyväksyi mietintönsä asetusehdotuksesta 20.1.2022. Eräiltä osin äänestykset parlamentin muutosehdotuksista olivat erittäin tiukkoja.

Komission ehdotus digipalvelusäädökseksi sekä neuvoston yleisnäkemyksessä sisältää sääntelyä, joka edistää verkkoalustoilla käyttäjille näytettävän mainonnan avoimuutta. Euroopan parlamentti ehdottaa lisättäväksi sääntelyä (mietinnön 24 artiklan 1a kohta), jonka mukaan verkkoalustojen (jotka eivät ole pieniä tai mikroyrityksiä) palvelujen käyttäjillä tulee olla mahdollisuus kieltää **henkilötietojensa käsittelyyn perustuva kohdennettu mainonta**. Parlamentin ehdotuksen mukaan, siinä tapauksessa, että käyttäjä ei anna suostumustaan, käyttäjällä tulee olla muita oikeudenmukaisia ja kohtuullisia vaihtoehtoja käyttää verkkoalustan palvelua.

Lisäksi parlamentti ehdottaa henkilötietoihin perustuvan kohdennetun mainonnan kieltämistä silloin, kun kyseessä ovat alaikäiset käyttäjät tai yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitettuihin erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat tiedot.

Euroopan parlamentti on ehdottanut kohdennettua mainontaa verkkoalustoilla koskevaa sääntelyä myös digimarkkinasäädöstä koskevaan asetusehdotukseen¹. Lisäksi sähköisen viestinnän tietosuojasääntelyn päivittämistä koskevaan asetusehdotukseen (ns. e-Privacy sääntelyehdotukseen) on ehdotettu sääntelyä koskien evästeitä, joilla verkkomainonnan kohdentaminen voidaan teknisesti toteuttaa. Parlamentin digipalvelusäädökseen ehdottama sääntely kattaisi vain kohdennetun mainonnan verkkoalustoilla, mutta ei sääntelisi muuta kohdennettua mainontaa internetissä. Parlamentin ehdottaman

¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kilpailullisista ja oikeudenmukaisista markkinoista digitaalialalla (digimarkkinasäädös). Euroopan parlamentin tarkistukset 15.12.2021:

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0499_FI.html

kohdennetun mainonnan sääntelystä ei ole olemassa vaikutusten arviota, sillä vastaavaa sääntelyä ei ollut komission esityksessä.

Euroopan parlamentti ehdottaa, että verkkoalustoihin (jotka eivät ole pieniä tai mikroyrityksiä) **sovellettaisiin esteettömyysdirektiivin sääntelyä** eli että verkkoalustat noudattaisivat direktiivin liitteessä 1 olevien III, IV, ja VI ja VII jaksossa vahvistettuja esteettömyysvaatimuksia, jotka koskevat esimerkiksi sitä, että tekstin ja sen taustan välinen kontrasti on riittävä, tekninen toteutus mahdollistaa apuvälineiden käytön tai käytössä on tekstistä puheeksi -ominaisuus. Parlamentin tarkoituksena on laajentaa esteettömyysdirektiiviin soveltamisalaa yleisesti digipalvelusäädöksen sääntelemiin verkkoalustoihin, siis palveluihin, jotka palvelun vastaanottajan pyynnöstä tallentavat ja levittävät tietoa yleisölle. Yleisesti Suomi kannattaa palveluiden esteettömyyden sääntelyä, mutta suhtautuu varauksellisesti parlamentin ehdottamaan sääntelyyn digipalveluasetuksessa. Parlamentin ehdotus siis laajentaisi esteettömyysdirektiivin soveltamisalaa kaikkiin verkkoalustoihin (pois lukien kuitenkin pienet ja mikroyritykset, jotka on DSA art. 16 mukaisesti vapautetut verkkoalustojen sääntelystä). On epäselvää, sovellettaisiinko verkkoalustoihin suoraan esteettömyysdirektiiviä, vai kansallista lakia, jolla esteettömyysdirektiivi on implementoitu. Oikeudellisia ongelmia tulee myös erilaisten sääntelyinstrumenttien saman aikaisesta soveltamisesta (direktiivi vs. asetukset). Joltain osin parlamentin ehdottama sääntely olisi direktiivin soveltamisalaa täydentävää, mutta epäselväksi jää, mitkä esteettömyysdirektiivin yleiset vaatimukset ja mitkä lisävaatimukset soveltuisivat verkkoalustoihin. Esteettömyysdirektiiviin perustuvien velvoitteiden soveltaminen alkaa vasta kesällä 2025. Tämän lisäksi direktiivissä on myös erityisiä siirtymäaikoja. Komissio antaa viimeistään vuonna 2030 ensimmäisen kertomuksen esteettömyysdirektiivin soveltamisesta.

Euroopan parlamentti ehdottaa, että asetukseen lisätään uusi artikla 13a (**Dark patterns**), jonka mukaan välityspalvelujen tarjoajat eivät saa käyttää verkkorajapinnassa rakennetta tai toimintatapaa, jolla vääristetään tai heikennetään palvelujen vastaanottajien kykyä tehdä vapaa, itsenäinen ja tietoinen päätös tai valinta.

Euroopan parlamentti ehdottaa, että asetukseen lisätään uusi **vahingonkorvausvelvollisuutta** koskeva 43a artikla. Ehdotuksen mukaan DSA:ssa säänneltävien palvelujen vastaanottajilla olisi oltava kansallisen tai unionin lainsäädännön mukaisesti oikeus hakea korvausta kaikista välittömistä vahingoista tai tappioista, jotka johtuvat siitä, että välittäjäpalvelun tarjoaja on rikkonut DSA:n mukaisia velvoitteita, sanotun kuitenkaan rajoittamatta vastuuvapautta koskevan 5 artiklan soveltamista. Euroopan parlamentti ehdottaa, että viittaus uuteen 43a artiklaan sisältyy myös asetuksen 68 artiklaan, jossa luetellaan asetuksen säännökset, joiden osalta välityspalvelun vastaanottajilla on oikeus valtuuttaa elin, järjestö tai yhdistys käyttämään puolestaan 43a artiklassa tarkoitettuja oikeuksia.

Euroopan parlamentti ehdottaa, että 24b artiklassa säädettäisiin lisävelvoitteita verkkoalustoille, joita käytetään ensisijaisesti palvelun käyttäjän tuottaman **pornografisen sisällön** levittämiseen. Ehdotuksen mukaan ensisijaisesti käyttäjien tuottaman pornografisen sisällön levittämiseen käytettävän verkkoalustan on varmistettava:

- a) sisältöä tuottavien alustan käyttäjien henkilöllisyyden ja/tai yhteystietojen verifiointi;
- b) että sisältöä moderoivat sellaiset ammatilliset, jotka on koulutettu kuvien perusteella tunnistamaan seksuaalista hyväksikäyttöä mukaan lukien sisältöä, joka suurella todennäköisyydellä on laitonta;
- c) erityisen ilmoitusmenettelyn mahdollistaminen verkkoalustalla niin, että henkilöt, joita koskevaa kuvamateriaalia levitetään alustalla ilman heidän suostumustaan, voivat

ilmoittaa tästä alustalle, jolloin ilmoitettu sisältö on keskeytettävä ilman aiheetonta viivytystä.

Euroopan parlamentti ehdottaa, että asetukseen lisätään uusi **syvävääreännöksiä** (deep fakes) koskeva artikla 30a. Ehdotuksen mukaan, jos erittäin suuri verkkoalusta saa tietää, että osa sisällöstä on muodostettu kuva -, ääni - tai videosisältöä manipuloimalla, ja virheellisesti aidolta tai totuudenmukaiselta vaikuttava sisältö (syvävääreännökset) muistuttaa merkittävästi olemassa olevia henkilöitä, esineitä, paikkoja tai muita yhteisöjä tai tapahtumia, palveluntarjoajan on merkittävä sisältö tavalla, joka osoittaa, että se on vääreännös ja merkinnän on oltava selvästi nähtävissä palvelujen vastaanottajalle.

Parlamentti ehdottaa useita uusia kuluttajien aseman parantamiseen tähtäviä velvollisuuksia verkon markkinapaikoille, (esimerkiksi verkkoalustan tekemät tuotteiden ja palveluiden satunnaistarkastukset, 22 artikla 2a kohta). Ehdotetut velvollisuudet ovat uusia, eikä niistä ole vaikutusten arviota. Velvollisuuksien tulisi olla kohtuullisia eivätkä ne saisi johtaa siihen, että verkon markkinapaikalle muodostuu yleinen valvontavelvollisuus sen palvelussa olevaan sisältöön.

Digipalvelusäädöksessä mahdollistettaisiin komission sekä erittäin suuren verkkoalustan sijoittautumismaan viranomaisen pääsy verkkoalustan tietoihin, kun se on tarpeen (necessary) asetuksen valvomiseksi (31 artikla). Akateemisiin laitoksiin yhteyksiä omaavien, hyväksytyjen tutkijoiden pääsystä erittäin suurten verkkoalustojen tietoihin säädettäisiin tilanteessa, kun tutkimus on viranomaisten hyväksymä ja se edistää erittäin suurten verkkoalustojen palveluiden järjestelmäriskien identifioimista, ymmärtämistä ja estämistä EU:ssa. Euroopan parlamentti ehdottaa, että myös hyväksytyillä voitto tavoittelemattomilla elimillä, järjestöillä ja yhdistyksillä olisi viimeksi mainittu pääsy erittäin suuren verkkoalustan tietoihin. Jos päädytään laajentamaan pääsyä erittäin suurten verkkoalustojen tietoihin, sääntelyn tulee olla kohtuullista ja huomioida liiketalaisuudet sekä turvallisuusnäkökohdat.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Asetusehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklaan. Artikla koskee sisämarkkinoiden toteuttamiseen ja toimintaan liittyviä toimenpiteitä ja sen tavoitteena on lähentää jäsenvaltioiden lainsäädäntöä, varmistaen lainsäädännön yhtenäinen ja syrjimätön soveltaminen unionissa.

Asetusehdotuksessa komissiolle esitetään siirrettäväksi täytäntöönpanotoimivaltaa (komitologia) sekä säädösvaltaa (delegoidut säädökset).

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentti antoi mietintönsä 20.1.2022. Euroopan parlamentissa vastuuvaliokunta on sisämarkkinat ja kuluttajansuoja – valiokunta (IMCO). Mietinnön esittelijä on Christel Schaldemose (Tanska, S&D).

Kansallinen valmistelu

Asetusehdotusta koskeva U-kirjelmäluonnos on käsitelty 21.1.2021 kilpailukykyjaoston (EU 8), kilpailu-, hankinta- ja valtiontukijaoston (EU 12) ja viestintäjaoston (EU 19) yhteisessä kokouksessa sekä oikeus- ja sisäjaoston (EU 7) kirjallisessa menettelyssä 19.1. – 22.1.2021. Luonnos U-kirjelmäksi käsiteltiin myös 29.1.2021 EU-

ministerivaliokunnassa. Käsittelyn perusteella muokattu U-kirjelmä (U 2/2021 vp) toimitettiin eduskuntaan 4.2.2021.

U-jatkokirjelmä on käsitelty 6. - 8.10.2021 kilpailukykyjaoston (EU 8) ja viestintäjaoston (EU 19), hybridijaoston (EU 13) sekä oikeus- ja sisäjaoston (EU 7) kirjallisessa käsittelyssä.

Nyt kysymyksessä oleva U-jatkokirjelmä on käsitelty 7. - 9.3.2022 kilpailukykyjaoston (EU 8) ja viestintäjaoston (EU 19), hybridijaoston (EU 13) sekä oikeus- ja sisäjaoston (EU 7) kirjallisessa käsittelyssä. Samaan aikaan on myös kuultu Vammaisfoorumi ry:tä.

Eduskuntakäsittely

Eduskunnan erikoisvaliokunnat ovat antaneet lausuntonsa U-kirjelmästä U 2/2021 vp: LiVL 4/2021 vp, LaVL 9/2021 vp, PeVL 20/2021 vp, SuVL 2/2021 vp.

Eduskunnan erikoisvaliokunnat ovat antaneet lausuntonsa ensimmäisestä U-jatkokirjelmästä UJ 14/2021 vp: PeVL 39/2021, LaVL 20/2021, LiVL 29/2021.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Lainsäädännöllisesti EU:n asetus on jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa oikeutta. Tultuaan voimaan ehdotettu asetus edellyttäisi muutoksia sähköisen viestinnän palvelulain (917/2014) 22 luvun säännöksiin. Asetus edellyttäisi mm. nyt voimassa olevassa laissa säädetyn tekijänoikeusrikkomuksia koskevan ilmoitusmenettelyn kumoamista sekä nykyisin voimassa olevien vastuuvapaussäännösten (182 - 184 §) kumoamista. Asetus edellyttäisi Suomessa yhden tai useamman valvovan viranomaisen nimeämistä valvomaan sitä, että Suomeen sijoittautuneet erilaiset välityspalvelun tarjoajat noudattavat asetuksen säännöksiä sekä kansallisia säännöksiä viranomaisten toimivaltuuksista. Suomessa tulisi nimetä asetuksen edellyttämä digitaalisten palvelujen koordinaattoriviranomainen, joka vastaisi kaikista asetuksen soveltamiseen ja täytäntöönpanon valvontaan liittyvistä asioista ja osallistuisi kansallisten koordinaattoriviranomaisten yhteistyöhön ja edustaisi Suomea Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunnassa.

Taloudelliset vaikutukset

Taloudellisia vaikutuksia on kuvattu U-kirjelmässä U 2/2021 vp.

Euroopan parlamentin esittämien muutosehdotusten osalta ei ole laadittu ehdotusten vaikutusten arviota. Esimerkiksi kohdennetun mainonnan sääntelyllä arvioidaan olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

[Euroopan parlamentin tarkistukset](#) (mietintö) 20. tammikuuta 2022 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digipalvelusäädös) ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Kreetta Simola, LVM, kreetta.simola@gov.fi, 029 534 2609
Sirpa Sillstén, LVM, sirpa.sillsten@gov.fi, 029 534 2184
Roosa Patrakka, LVM, roosa.patrakka@gov.fi, 029 534 2192
Kristiina Pietikäinen, VNK, kristiina.pietikainen.vnk@gov.fi
Katri Kummoinen, OM, katri.kummoinen@gov.fi
Amanda Mäkelä, OM, amanda.makela@gov.fi
Emilia Tiuttu, TEM, emilia.tiuttu@gov.fi
Emilia Sormunen, STM, emilia.sormunen@gov.fi
Emilia Laitala, VM, emilia.laitala@gov.fi
Sami Niinimäki, OKM, sami.niinimaki@gov.fi

EUTORI-tunnus

EU/2020/1785

Liitteet**Viite**

Asiasanat	Alustatalous, Digitaalitalous, hybridiuhat, kilpailukyky, sisämarkkinat, sähköinen kaupankäynti, viestintäpolitiikka, kuluttajansuoja
Hoitaa	LVM, OM, PLM, SM, TEM, UM, VNK
Tiedoksi	EUE, LIIVI, MMM, OKM, SP, STM, TULLI, VM, VTV, YM
